

DOI: <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2025-38-133-144>

УДК: 378.091.78.071.2:[37.015.3:005.32

Лабунець Віктор Миколайович,

доктор педагогічних наук, професор,

професор кафедри музичного мистецтва,

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Кам'янець-Подільський, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9154-0955>

gitaraclassic@gmail.com

Карташова Жанна Юріївна,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри музичного мистецтва,

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Кам'янець-Подільський, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7368-9249>

lab_ioanna@ukr.net

Сохряков Сергій Вікторович,

аспірант кафедри педагогіки та менеджменту освіти,

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Кам'янець-Подільський, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-6407-2590>

sokhryakov@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ В МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Анотація. У статті розглядаються сучасні підходи до мотивації навчальної діяльності здобувачів вищої освіти, зокрема майбутніх учителів музичного мистецтва.

Актуальність дослідження зумовлюється потребою у подальшому вдосконаленні інструментально-виконавської підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в контексті викликів сучасного суспільства. Постійне оновлення освітнього змісту, а також необхідність формування у здобувачів вищої освіти стійкої мотивації до самостійного навчання та активної життєвої позиції визначають важливість переосмислення та модернізації підходів до професійної підготовки.

Аналізуються специфіка та умови формування позитивної мотивації, що сприяє активізації інструментально-виконавської діяльності студентів у межах освітнього процесу. Автори наголошують, що в контексті сучасних змін у системі української мистецької освіти проблема мотивації студентів набуває особливої актуальності. У дослідженні зроблено спробу окреслити основні етапи становлення мотивації до музичної діяльності в процесі інструментально-виконавської підготовки майбутніх педагогів. У статті висвітлюються сучасні підходи до стимулювання навчальної активності здобувачів вищої освіти, зокрема тих, хто готується стати вчителями музичного мистецтва. Розглядаються особливості та чинники формування позитивної мотивації, яка сприяє підвищенню ефективності інструментально-виконавської діяльності студентів у межах освітнього процесу. Мотивація до навчання є важливим чинником педагогічної стимуляції мотиваційних процесів. Автори підкреслюють, що в умовах трансформації системи мистецької освіти в Україні питання мотивації студентів набуває особливої значущості. Дослідженням зроблено спробу визначити основні етапи розвитку мотивації до музичної діяльності в процесі інструментальної підготовки майбутніх учителів.

Ключові слова: інструментально-виконавська діяльність; мотивація; педагогічні умови; інструментально-виконавські вміння та навички; принципи; формування мотивації.

1. ВСТУП / INTRODUCTION

Постановка проблеми. Сучасна система мистецької освіти розвивається та функціонує в умовах нових політичних і соціально-економічних реалій, які не лише визначають напрями її трансформації, але й тісно пов'язані з ключовими викликами галузі. Мотивація є одним із провідних чинників, що визначає активність особистості, її професійну поведінку та діяльність. Підвищення якості фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти значною мірою залежить від рівня їхньої мотивації до інструментально-виконавської діяльності. У цьому контексті одним із актуальних завдань мистецької освіти є організація освітнього процесу, який би сприяв формуванню та розвитку мотиваційної сфери студентів. Мотиваційна структура, що формується в процесі інструментального навчання, стає внутрішньою опорою особистості майбутнього фахівця. Таким чином, формування позитивної навчальної мотивації є важливою складовою виховання особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва.

На сьогоднішній день спостерігаються певні суперечності між актуальним рівнем навчальної мотивації студентів-інструменталістів та сучасними вимогами до їхньої виконавської діяльності. Важливим практичним аспектом є формування цілісної творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва, на що звертають увагу численні науковці, які досліджують цю проблему. Серед ключових якостей, необхідних для майбутнього педагога у сфері музичного мистецтва, варто виділити ініціативність, відповідальність,

прагнення до інновацій та новаторства, а також постійну потребу в оновленні музично-теоретичних знань і вдосконаленні інструментально-виконавських навичок.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю подальшого вдосконалення інструментально-виконавської підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в умовах сучасного суспільства. Це зумовлено безперервним оновленням змісту освіти, а також потребою формувати у студентів мотивацію до самостійного здобуття знань і розвиток активної життєвої позиції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження проблеми мотивації особистості присвятили свої наукові праці вчені, що працювали у галузях психології, педагогіки, музичної педагогіки та методики музичного виховання. Зокрема, вивченням безпосередньо мотивації займалися зарубіжні науковці Г. Келлі, Г. Хекхаузен, Д. Аткінсон, Д. Макклелланд, К. Роджерс, Р. Мей, Ю. Роттер. Мотивація майбутнього вчителя музичного мистецтва до провадження музично-виконавської діяльності була ґрунтовно досліджена О. Бурською, І. Глазуною, І. Грінчук, А. Душним, Н. Жайворонок, Н. Мозгальновою, Г. Падалкою, О. Щолоковою та ін.

Зазначимо, що в умовах воєнного стану мотивація, як базова основа навчальної діяльності, стала предметом дослідження багатьох вітчизняних науковців (К. Андросович, Т. Голубенко, О. Гапончук, І. Діордіца, А. Квятковська, О. Ковальова, В. Корнієнко, І. Кипич, Т. Корнішева, І. Крамаренко, Ю. Лахмотова, М. Левченко, А. Мельник, О. Піменова, Н. Родінова, Л. Сіра, Н. Скрипник та ін.

Значний внесок у розвиток теорії та методики формування знань, умінь і навичок музикантів-інструменталістів зробили такі виконавці та науковці, як О. Андрейко, Б. Деменко, В. Жадько, Е. Кучменко, Г. Побережна, В. Шульгіна, Д. Юник, Т. Юник та інші. В їхніх наукових працях обґрунтовано теоретичні й методичні підходи до вирішення завдань музичного виконавства.

На основі аналізу наукової літератури можна дійти висновку, що мотивація до навчання у майбутніх учителів музичного мистецтва розглядається, з одного боку, як необхідна умова та передумова освітнього процесу, а з іншого – як результат їхньої інструментально-виконавської діяльності.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ / AIM AND TASKS

Метою статті є окреслення принципів і педагогічних умов, що забезпечують формування позитивної мотивації майбутніх учителів музичного мистецтва до інструментально-виконавської діяльності.

Зазначену мету було конкретизовано в таких **завданнях**:

- провести аналіз філософської, психологічної, педагогічної та методичної літератури з проблеми дослідження;
- окреслити основні етапи формування мотивації майбутніх учителів музичного мистецтва до інструментально-виконавської діяльності.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH FINDINGS

У контексті сучасного реформування українського суспільства вища освіта має забезпечити такий підхід до професійної підготовки, який би сприяв тому, щоб майбутній учитель постійно відчував свою причетність до цілісного світу, сповідував загальнолюдські цінності та усвідомлював потребу в позитивних змінах навколишнього середовища. Він має бути здатним гармонізувати міжособистісні стосунки, активно впливати на соціальні процеси, спираючись на педагогічний досвід видатних діячів минулого й сучасності. Одним із найважливіших завдань сучасної вищої школи є створення такого навчального процесу, що стане основою для розвитку мотиваційної сфери студентів.

Дослідники О. Коваленко та Н. Корольова зазначають, що зовнішня мотивація ґрунтується на системі заохочень, покарань та інших стимулів, які можуть як стимулювати, так і стримувати поведінку людини. Натомість внутрішня мотивація сприяє отриманню задоволення від виконання завдань, викликає зацікавленість, позитивне емоційне піднесення та підвищує самооцінку особистості [8].

На думку Я. Демченка, ефективність формування мотивації залежить від спостереження за розвитком пізнавальних мотивів учнів під час уроків за такими показниками: концентрація уваги, зацікавленість у процесі діяльності; добровільна участь в обговоренні питань; прагнення розібратися в незрозумілих моментах; активність протягом усього заняття; внесення доповнень і корекцій у відповіді однокласників; ставлення запитань вчителю та товаришам; адекватна реакція на успіхи та невдачі; покращення результатів з предмета [4, с. 15].

Г. Костюк, видатний український вчений, підкреслював, що навчання по-різному впливає на розвиток розуму залежно від того, наскільки воно допомагає учням сформувати справжні мотиви для навчання. Дослідження показують, що правильно організована навчальна діяльність не лише дає знання і навички, але й розвиває в учнів інтерес до пізнання, бажання вчитися, допитливість, любов до читання та прагнення до самоосвіти [9, с. 419].

Важливим і ефективним стимулом здобувачів освіти до навчання є їх прагнення до досягнення чогось нового, тобто формування зацікавленості та інтересу до процесу пізнання. Проводячи заняття з дисциплін інструментального циклу підготовки викладач має пам'ятати, що музично-пізнавальна діяльність має бути спрямована на формування позитивних мотивів навчання, які розвивають творчу активність, збагачують художньо-естетичний та виконавський досвід здобувачів освіти.

С. Єрохін, Ю. Нікітін та І. Нікітіна наголошують, що для ефективного формування у студентів високої професійної мотивації важливо, щоб навчання відповідало оптимальному рівню складності, який враховує вимоги програми та індивідуальні можливості розвитку кожного студента. Також важливо індивідуалізувати навчальний процес, щоб кожен студент міг отримати особистий досвід, а педагогічні та моральні

оцінки слугували об'єктивним відображенням його досягнень, а не засобом заохочення чи покарання [6, с. 26].

Т. Левченко вважає, що мотивація виступає як джерело енергії для будь-якої діяльності людини. Чим сильніша мотивація, тим вища творча активність і кращі інтелектуальні здібності людини [11, с. 2].

Головними елементами спрямованості мотивації є співвідношення внутрішніх і зовнішніх мотивів, а також усвідомленість, стабільність і ефективність цих мотивів. Л. Беш виділяє дві ключові складові мотивації: прагнення студента здобувати знання та мотивацію викладача до педагогічної діяльності. Позитивний результат можливий лише за умови гармонійного поєднання всіх мотивів і відповідних умов кожної з цих мотивацій. Співпраця між викладачем і студентом як під час занять, так і в позааудиторній роботі, а також високий професійний рівень викладання із застосуванням інноваційних методик навчання є важливим ресурсом для підвищення мотивації студентів до навчання [1, с. 14].

О. Вершинська класифікує внутрішні мотиви навчальної діяльності як спонукання, які ґрунтуються на задоволенні від самого процесу навчання та безпосередніх результатів пізнавальної діяльності. До цієї категорії мотивації відносять пізнавальний мотив, мотив самодетермінації та мотив самовдосконалення. Зовнішні мотиви, навпаки, пов'язані з чинниками, що не стосуються безпосередньо навчального процесу або його результатів, але все ж мають важливе стимулююче значення. Серед них – професійний мотив, мотив досягнень, мотив виконання обов'язку, комунікативний мотив, мотив самоствердження та прагматичний мотив. З усіх існуючих мотивів, які спонукають до навчання, завжди можна виокремити той, що є домінуючим [3, с. 12].

Взаємозв'язок між мотивами і цілями діяльності полягає в тому, що мотив слугує підставою для визначення конкретних цілей. Для того, щоб сформулювати мету, потрібна наявність відповідного мотиву – наприклад, прагнення до самоствердження, самореалізації, матеріальної вигоди або зацікавленості у самому процесі діяльності.

Дослідження змін мотивації особистості на різних етапах професійної підготовки, пов'язаних з різними рівнями засвоєння мистецької професії, можна узагальнити такими тезами:

- мотивація професійної діяльності має багаторівневу структуру;
- мотиваційні пріоритети трансформуються в процесі професійного навчання, зокрема відбувається їх ієрархізація, а також змінюються сила, стійкість, кількість і структура мотивів – мотивація стає дедалі більш відповідною майбутній професійній діяльності;
- помітні зміни відбуваються на рівні мотивації, пов'язаному з професійно-діяльнісною сферою;
- найбільш тривалі та стабільні – широкі соціальні мотиви;
- існує обернена залежність між силою утилітарних мотивів і успішністю, а також пряма залежність між науково-пізнавальними та професійними мотивами;

– ефективність діяльності визначається силою, стійкістю, різноманітністю, структурою та ієрархією мотивації.

На нашу думку, ефективність формування позитивної мотивації майбутніх учителів музичного мистецтва до інструментально-виконавської діяльності значною мірою залежить від дотримання таких педагогічних принципів:

– принцип усвідомленого засвоєння знань, умінь і навичок, який базується насамперед на сформованості навчальних мотивів, розумінні практичної цінності знань для майбутньої професії. Акцент робиться на активному навчанні, яке забезпечується через інноваційні методи, на відміну від пасивного сприйняття інформації;

– принцип гуманістичної орієнтації освітнього процесу у вищому навчальному закладі, що передбачає створення сприятливих умов для розвитку індивідуальних здібностей і найкращих якостей майбутнього вчителя музики. Особливістю є гуманізація взаємин між викладачем і студентом, партнерські стосунки, орієнтовані на спільну зацікавленість у успішному працевлаштуванні випускника;

– принцип системності і послідовності, який ґрунтується на тому, що пізнання світу можливе лише в системному підході, де кожна наука є комплексом взаємопов'язаних знань. Послідовність передбачає вивчення нового музичного матеріалу з урахуванням попереднього досвіду студентів, логічний поділ матеріалу на етапи з визначенням методики опрацювання та поступове ускладнення творчих завдань;

– принцип активності і самостійності у навчанні підкреслює, що знання є результатом власної розумової праці студента. Самостійне мислення сприяє глибокому засвоєнню знань, розвитку інтелекту та формуванню внутрішньої мотивації до навчання;

– принцип ґрунтовності пов'язаний із сутністю інструментального навчання, що передбачає міцне засвоєння необхідних знань і навичок, які слугують базою для подальшого професійного зростання та розвитку художньо-естетичного світогляду. Міцність знань забезпечується повним циклом навчально-пізнавальних дій: від сприйняття й розуміння до систематизації та практичного застосування;

– принцип рефлексивності спрямований на порівняння внутрішніх цінностей студента з морально-етичними і світоглядними позиціями, відображеними у мистецтві, а також зіставлення власних художніх переживань із оцінками автора музичного твору і творчими здобутками інших виконавців;

– принцип єдності художнього і технічного розвитку, що об'єднує формування інструментальних умінь із досягненням художніх цілей виконання.

Отже, формування позитивної мотивації в майбутніх учителів музичного мистецтва має здійснюватися з використанням принципів, які чітко визначають мету та завдання інструментально-виконавського навчання та тісно пов'язані з кінцевим результатом освітнього процесу в закладі вищої освіти.

Педагогічні умови формування позитивної мотивації в майбутніх учителів музичного мистецтва до інструментально-виконавської діяльності у контексті даного дослідження ми розглядаємо як сукупність організаційних, психолого-педагогічних

заходів, що сприяють розвитку в студентів прагнення досягати високих результатів у музично-виконавській діяльності.

З огляду на сказане вище, до педагогічних умов формування мотивації майбутніх учителів музичного мистецтва до інструментально-виконавської діяльності, ми відносимо:

1. Чітка організація в процесі інструментально-виконавської підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва динамічно-змінного освітнього середовища для підтримки їх особистісної спрямованості на провадження інструментально-виконавської діяльності.

2. Педагогічне забезпечення практичної інструментально-виконавської діяльності у контексті рефлексивного усвідомлення здобувачами вищої освіти їхніх індивідуально-пізнавальних, художньо-естетичних потреб, інтересів і установок щодо виконання інструментальних творів, здійснюване на основі синергетичного та контекстного підходів.

3. Педагогічне забезпечення інтеграції різноманітних педагогічних інструментів на всіх етапах формування досліджуваного феномену сприяє впровадженню та реалізації синергетичного підходу до класифікації та моделювання тактичного застосування «м'яких впливів». Це, у свою чергу, формує у студентів мотивацію до навчально-виконавського навчання як важливого чинника педагогічної стимуляції мотиваційних процесів. Завдяки цьому забезпечується мотиваційна констеляція, яка сприяє трансформації мотиваційної сфери від хаотичного стану до чітко структурованого, орієнтованого на певні цілі [16].

Для ефективного заохочення студентів до інструментально-виконавської діяльності необхідно на заняттях з інструментальних дисциплін формувати творчу атмосферу, залучати їх до роботи в групах та підтримувати активну співпрацю між викладачем і студентами. Важливо створювати мотивацію для навчання на кожному етапі заняття. Залежно від тематики уроку викладач має організовувати певний цикл навчальної роботи та відповідний мотиваційний процес. Мотивація під час заняття проходить кілька послідовних етапів:

I етап – *спонукально-цільовий* – спрямований на формування у здобувачів вищої освіти власного ставлення до майбутньої професії та засвоєння базових мистецьких і освітніх цінностей, зокрема прикладів національної та світової інструментально-виконавської культури. Викладач може застосовувати різноманітні методи для пробудження інтересу здобувачів вищої освіти до інструментально-виконавської діяльності: активізувати навчальні мотиви, що сформувалися на попередніх заняттях з основного музичного інструмента; спонукати до незадоволення власними виконавськими результатами; посилювати мотиви, пов'язані з попередніми успішними виступами; а також стимулювати зацікавленість у подальшій діяльності. Важливо зауважити, що мотивація значно посилюється, коли студент стикається з викликами у виконанні та глибшим розумінням музичного матеріалу. Науковці у галузі музичної педагогіки зазначають, що найвищих результатів в інструментальному навчанні

досягають студенти, яких викладач підтримує та позитивно оцінює навіть за незначні досягнення. Навчання ускладнюється, якщо викладач акцентує увагу лише на помилках і недоліках, рідко надаючи конструктивні зауваження.

II етап – *стимулюючо-процесуальний*, який спрямований на активізацію внутрішніх мотивів інструментально-виконавської самопідготовки. Він полягає у формуванні прагнення до оволодіння знаннями з виконавського мистецтва через знайомство з музичними зразками у різних форматах, а також у розвитку художньо-образних і виконавсько-технічних навичок відповідно до інтерпретації твору та поставлених музично-освітніх завдань. На цьому етапі викладач враховує широкий спектр мотивів, пов'язаних із пізнавальною діяльністю та творчою активністю студентів. Для ефективного досягнення мети застосовуються різноманітні поєднання видів діяльності – як репродуктивних, так і пошукових, індивідуальних та групових.

III етап – *результативно-оцінювальний* – спрямований на формування у студентів здатності до рефлексивного осмислення та самооцінки власної інструментально-виконавської діяльності, а також на опанування методів аналізу саморегулятивних станів, що базуються на внутрішній мотивації до самовдосконалення. На цьому етапі важливо активно залучати студентів до виконавської практики, сприяючи накопиченню особистого досвіду та формуванню позитивного ставлення до подальшого навчання (створення сприятливої мотивації щодо перспектив виконавської діяльності). Водночас, для розвитку такої мотивації доцільно не лише підкреслювати досягнення студентів у виконавській сфері, а й звертати увагу на їхні недоліки. Це дозволяє сформувати об'єктивне бачення власних можливостей, що в свою чергу сприяє ефективнішому розвитку позитивної мотивації.

Підтримка різних типів мотивації викладачем на окремих етапах інструментального заняття забезпечує внутрішню цілісність між його складовими та наповнює виконавський процес творчим змістом. Слід зазначити, що на кожному етапі інструментального заняття створюється специфічна мотиваційна ситуація, тому для формування психологічно обґрунтованої структури заняття педагог має професійно визначати розвивальні й виховні цілі, які враховують рівень виконавських умінь і мотиваційний стан здобувачів освіти. Відтак, правильний вибір стратегії й методів навчання впливає на гармонійний і всебічний розвиток студента-інструменталіста, адже формування позитивної мотивації є дієвим інструментом професійного становлення майбутнього вчителя музичного мистецтва.

4. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ / CONCLUSIONS AND PROSPECTS FOR FURTHER RESEARCH

Аналіз психолого-педагогічної та методичної літератури з питань формування навчальної мотивації свідчить про наявність значного теоретичного й практичного доробку у вітчизняній науці щодо особливостей розвитку та функціонування навчальної мотивації здобувачів освіти. Ефективність навчального процесу зростає завдяки

підтримці викладачем позитивної мотивації в процесі індивідуальних та групових занять, що забезпечує внутрішню цілісність освітніх компонентів і надає кожному етапу психологічної глибини. Заняття в інструментальному класі будуть результативними лише за умови наявності чіткої мотивації, коли виконавська діяльність здобувачів гармоніює з їхніми особистісними потребами та внутрішніми спонуканими.

Проведене дослідження не охоплює всі грані порушеної проблематики. **Подальшого наукового вивчення** потребують такі аспекти: формування мотивації студентів через інтеграцію різних видів мистецтв; визначення педагогічних умов, що сприяють самоорганізації у процесі засвоєння сучасного інструментально-виконавського мистецтва.

5. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ТРАНСЛІТЕРАЦІЯ / REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Беш, Л. В., Дмитришин, Б. Я., Беш, О.М., Яскевич, О.І., Мацюра, О.І., 2017. Сучасні можливості підвищення мотивації студентів до навчання. *Львівський клінічний вісник*, 1, 60-64.
2. Браславська, О., Озерова, Л., 2021. Теоретичні основи формування професійної мотивації майбутнього вчителя в умовах фахової підготовки. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, 2(22), 21-30.
3. Вершинська, О. Б., 2010. Проблеми формування навчальної мотивації студентів ВНЗ. Доступно: <http://tme.umo.edu.ua/docs/Dod/1_2010/VERSHYNSKA.pdf>.
4. Демченко, Я. М., 2015. Засоби формування мотивації навчання молодших школярів. *Педагогіка та психологія*, 47, 14-24.
5. Дзюбо, Л. В., Гриценко, Л. І., 2009. Мотивація навчальної діяльності як психолого-педагогічна проблема. *Психодіагностика*. Переяслав-Хмельницький, 4, 33-43.
6. Єрохін, С. А., Нікітін, Ю. В., Нікітіна, І. В., 2011. Концепція професійної мотивації студентів як фактору конкурентності на ринку праці. *Юридична наука*, 1, 20-27.
7. Кислюк, О., 2004. Співвідношення понять «мотив», «стимул», «потреба» та інтерес до навчання. *Соціальна психологія*, 5, 109-118.
8. Коваленко, О. Е., Корольова, Н. В. Методика професійного навчання: проектування технологій навчання: робочий зошит. Доступно: <<http://forca.com.ua/knigi/navchannya/metodika-profesiinogo-navchannya.html>>.
9. Костюк, Г. С., 1989. *Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості*. Київ, 419.
10. Кучеренко, І., 2022. Методи мотивацій і цілевизначення як важливі складники успішного процесу учіння. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*, 1(7), 13-21.
11. Левченко, Т. І., 2011. Мотивація суб'єкта в різних видах діяльності: монографія. Вінниця: *Нова книга*, 448.
12. *Мотивація до навчання під час війни для викладачів та студентів*. Доступно: <<https://www.bsmu.edu.ua/>>.

13. Музика, О. О., 2000. Мотивація творчої активності у становленні технічно обдарованої особистості. *Наукові записки Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України*, Київ, 1, 276–280.
14. Падалка, Г.М. , 2008. *Педагогіка мистецтва* (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ: Освіта України.
15. Фіцула, М. М., 2013. *Педагогіка*: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 232.
16. Цюй, Ге, Глазунова, І.К., 2021. Мотивація майбутнього вчителя музичного мистецтва до навчально-виконавської діяльності: зміст і структура. *Наукові записки. Серія: педагогічні науки*, Кропивницький, 199, 97–102.

FORMATION OF POSITIVE MOTIVATION OF FUTURE MUSIC TEACHERS FOR INSTRUMENTAL AND PERFORMING ACTIVITIES

Viktor Labunets,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor Department of Music,
Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University
Kamianets-Podilskyi, Ukraine
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9154-0955>
gitaraclassic@gmail.com

Zhanna Kartashova,

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor Department of Music,
Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University
Kamianets-Podilskyi, Ukraine
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7368-9249>
lab_ioanna@ukr.net

Serhii Sokhriakov,

Postgraduate student,
Department of Pedagogy and Education Management,
Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University
Kamianets-Podilskyi, Ukraine
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-6407-2590>
sokhryakov@gmail.com

Abstract. The article explores modern approaches to motivating the educational activities of higher education students, particularly future music teachers. The relevance of the study is determined by the need for further improvement of instrumental and

performing training of future music teachers in the context of the challenges of modern society. The constant renewal of educational content, along with the necessity to foster in higher education students a stable motivation for independent learning and an active life position, highlights the importance of rethinking and modernizing approaches to professional training. It analyzes the specifics and conditions for forming positive motivation that promotes the activation of students' instrumental and performance activities within the educational process. The authors emphasize that in the context of ongoing changes in the Ukrainian system of art education, the issue of student motivation is becoming especially relevant. The study attempts to outline the main stages of developing motivation for musical activity in the process of instrumental and performance training of future educators. The article highlights contemporary approaches to stimulating the academic engagement of higher education students, especially those preparing to become music teachers. It examines the characteristics and factors influencing the development of positive motivation, which contributes to enhancing the effectiveness of students' instrumental and performance activities within the educational framework. Learning motivation is a significant factor in the pedagogical stimulation of motivational processes.

The authors stress that, amid the transformation of the art education system in Ukraine, the issue of student motivation gains particular significance. The study attempts to define the key stages in the development of motivation for musical activity during the instrumental training of future teachers.

Keywords: instrumental and performing activity; motivation; pedagogical conditions; instrumental and performing skills; principles; formation of motivation.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Besh, L.V., Dmytryshyn, B.Ya., Besh, O.M., Yaskevych, O.I., & Matsiura, O.I., 2017. Suchasni mozhyvosti pidvyshchennia motyvatsii studentiv do navchannia [Modern opportunities to increase students' motivation to learn], *Lvivskyi klinichnyi visnyk*, 1, 60-64.
2. Braslavska, O., & Ozerova, L., 2021. Teoretychni osnovy formuvannia profesiinoi motyvatsii maibutnoho vchytelia v umovakh fakhovoi pidhotovky [Theoretical foundations of the formation of future teachers' professional motivation in the conditions of professional training], *Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia*, 2(22), 21-30.
3. Vershynska, O.B., 2010. *Problemy formuvannia navchalnoi motyvatsii studentiv VNZ* [Problems of forming academic motivation of university students]. Dostupno: <http://tme.umo.edu.ua/docs/Dod/1_2010/VERSHYNSKA.pdf>.
4. Demchenko, Ya. M., 2015. Zasoby formuvannia motyvatsii navchannia molodshykh shkoliariv [Means of forming motivation to learn for junior pupils], *Pedahohika ta psykholohiia*, 47, 14-24.

5. Dziubko, L.V., & Hrytsenok, L.I., 2009. Motyvatsiia navchalnoi diialnosti yak psykholoho-pedahohichna problema [Motivation of learning activity as a psychological and pedagogical problem], *Psykhodiagnostyka, Pereiaslav-Khmelnitskyi*, 4, 33–43.
6. Ierokhin, S.A., Nikitin, Yu.V., & Nikitina, I.V., 2011. Kontseptsiiia profesiinoi motyvatsii studentiv yak faktor konkurentnosti na rynku pratsi [The concept of professional motivation of students as a factor of competitiveness in the labour market], *Yurydychna nauka*, 1, 20–27.
7. Kysliuk, O., 2004. Spivvidnoshennia poniat «motyv», «stymul», «potreba» ta interes do navchannia [Correlation of the concepts of 'motive', 'incentive', 'need' and interest in learning], *Sotsialna psykholohiia*, 5, 109–118.
8. Kovalenko, O.E., & Korolova, N.V. *Metodyka profesiinoho navchannia: proektuvannia tekhnolohii navchannia: robochyi zoshyt* [Methods of professional training: designing learning technologies: workbook]. Dostupno: <<http://forca.com.ua/knigi/navchannya/metodika-profesiinogo-navchannya.html>>.
9. Kostiuk, H.S., 1989. *Navchalno-vykhovnyi protses i psykhični rozvytok osobystosti* [Educational process and mental development of the individual]. Kyiv, 419.
10. Kucherenko, I., 2022. Metody motyvatsii i tsilevyznachennia yak vazhlyvi skladnyky uspishnogo protsesu uchinna [Methods of motivation and goal setting as important components of a successful learning process], *Psykholoho-pedahohichni problemy suchasnoi shkoly*, 1(7), 13–21.
11. Levchenko, T.I., 2011. Motyvatsiia subiekta v riznykh vydakh diialnosti: monohrafiia [Motivation of the subject in different types of activity: a monograph], Vinnytsia: *Nova knyha*, 448.
12. *Motyvatsiia do navchannia pid chas viiny dlia vykladachiv ta studentiv* [Motivation to study during the war for teachers and students]. Dostupno: <<https://www.bsmu.edu.ua/>>.
13. Muzyka, O.O., 2000. Motyvatsiia tvorchoi aktyvnosti u stanovlenni tekhnichno obdarovanoi osobystosti [Motivation of creative activity in the formation of a technically gifted personality], *Naukovi zapysky Instytutu psykholohii im. H. S. Kostiuka APN Ukrainy*, Kyiv, 1, 276–280.
14. Padalka, H.M., 2008. *Pedahohika mystetstva (Teoriia i metodyka vykladannia mystetskykh dysyplin)* [Art pedagogy (Theory and methods of teaching art disciplines)], Kyiv: *Osvita Ukrainy*.
15. Fitsula, M.M., 2013. *Pedahohika* [Pedagogy]: navch. posib. Ternopil: Navchalna knyha «Bohdan», 232.
16. Tsiui, He, & Hlazunova, I.K., 2021. Motyvatsiia maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva do navchalno-vykonavskoi diialnosti: zmist i struktura [Motivation of future music teachers to teach and perform: content and structure], *Naukovi zapysky. Seriia: pedahohichni nauky*, Kropyvnytskyi, 199, 97–102.